

ції, як селянської, так і городянської, але ж гурти—часто навіть нечисленні—їх заступників. В таких гуртах раптом з'явилося. Щоб пояснити їх погляди і мету, досить назвати всі галицькі партії. З одного боку стоять польські консерватори, помірковані гурти, по-мірковані і радикальні народники (*ludowcy*) і національна демократія (націоналісти „*wszelach polacy*“), а з другого боку українці і соціалісти. Проти реформи на спосіб Гауча зразу висловились,—пише кореспондент польської газети,—всі наші консерватори з „польського кола“ (польський клуб заступників в Відні, Б. Я.), і в краї, а також помірковані партії. Промовець і проводить „кола“ віденській народній раді, граф Войцех Дзедушицький, ясно і з рідкою, як у політика, отвертістю, висловився проти урядового проекту, коли він буде такий, як про його говорили. Граф Дзедушицький не одкінув цілком і не ганьбив думок про поширення виборних прав на широкі народні верстви, але ж він висловився, що згодиться на це лише тоді, як буде звернено увагу на особливі (курсив кореспондента) відносини в Галичині і на польські національні інтереси, особливо в *східній* (курс. кореспон.) частині краю. Таке саме становище що до міністерського проекта займають більш-менш національні демократи, та помірковані городянські демократи—т. є. всі ті політичні гурти, що стоять близько, або виступають під демократичним і національним прапором.

Отже, —каже автор листа,—проти виборчої переміни (реформи) одівавались в Галичині сильні і впливові супротивники (опозиція).

Зовсім інші становище заняли що до намірів Гаucha польські країні народники, яких головою є бувший петербурзький інженер, нині редактор „*Kijewa Lwowskiego*“ Болеслав Вислоух, а дічевим в народній раді—Ян Стапінський редактор „*Przyjaciela Ludu*“ і посол до галицького сейму. В цей самий час почали крикливо добиватись, —висловлюється кореспондент „*Dziennika*“, —загального, рівного, прямого й безпосереднього виборчого права також соціалістів і українці. Вони почали незвичайно хвалити „державний розум“ Гаucha, а далі повели широку агітацію, та скликаючи скрізь віча та засилуючи виборних з проханнями до Відня, що яко магашице здійснили реформу. І от,— пише далі кореспондент,—в нашому краї счинилося цікаве з'явлення. Проти уряду виступили довголітні його пристягати, а радикальні гурти стали агітаторами-прихильниками уряду. На прикінці „Листа з Галичини“ ще країна висновується, що за чоловіків кореспондент „*Dziennika Kijowskiego*“, бо про наш народ в Галичині він пише: «що до українських політиків, то я не можу про їх сказати, що вони були раніше проти Відня. Від 1848 р. українці стояли на боці всякої віденського уряду і помагали йому як що він мав на меті утилістії польського народу» (курс. наш).

Сумно, боляче, але правдиво!—закінчує своє «*послання*» кореспондент „*Dziennika Kijowskiego*“. З приводу цього листа мусимо замітити, що пан кореспондент багато де в чому розмінається з правою.

Коли він каже, що за реформу стоять не краї, себто Галичина, а окремі гурти, то се не правда, бо власне проти реформи виступають нечисленні, як що рівні, панські і міщанські „партії“. Навпаки за нове виборче право борються і українські і польські селяни і робітники. Проект виборчого статуту, що з ним виступають польські народники (*ludowcy*) звертається справді по части і проти справедливих вимог галицьких українців, але польська народна партія для себе вимагає широких виборчих прав. Цього також добиваються і польські соціалісти, що признає сам кореспондент. Далі на боці реформи *всі* що до однієї українські партії, од московські до соціал-демократів. Хіба згадані гурти не з'являються загальними заступниками всіх українців і більшою частини поляків? На що так людей дурит... А що реформа не до смаку польській консервативно-клерикальній і націоналістичній „великій“ і „малій“ шляхті та міщанству, так се не диво, бо коли б дійсно було проведено справедливі загальні виборчі права, то се був бы кінець панування сих гуртів і враз з цим кінець національного утилісту і зменшення економічного визиску українських народних верств. Потім пан кореспондент закидав українцям, що вони постійно підтримували всякий австрійський уряд, який гноїв поляків. Отже, автор кореспонденції чинить цей доказ та загальні, що можна гадати, що хто знає скільки часу тягнувся сей гніт поляків. Тим часом вже сорок літ минає, як тисе українців польський шляхетсько-буржуазний уряд, що здобув в Відні власті над усюю Галичиною. І власне коло польське весь цей час

підтримувало всякий віденський уряд. Як що ж кореспондент має на думці часи перед конституцією, то і в такому разі не можна поважно казати про „помії“ українців, бо в той час австрійський уряд мав готових до послуг німіїв і чехів, що займали майже всі урядові посади в Галичині. Можна говорити лише про угодову українською партією, але ж державна справа вона впливу не мала, а значення її серед своїх також дуже швидко впаво, як тільки розвіялись „*угодові*“ надії 1848 року. Після цього, згодом, взяли верх московські філії, але ж прихильники цього на пряму становлять тепер значну меншість українського громадянства і вони користуються деяким впливом тільки тому, що в їх руках є скілька добродійно-просвітніх товаристів з чималими капіталами зібралими поперед. Усе це пан кореспондент запевне добре знає. Адже на останнє віче, скликане з приводу виборчої реформи, на запросині національних українських партій прибуло до Львова біля сорока тисяч чоловік, а на запросини московські філії тільки чотирьох тисяч. І хіба можна дивуватись, що колись галицькі українці покладались на Австро-Італію, або Росію, та одверталися навіть від власної нації, коли національні сили були слабкі, а польські переворхи всім засобами спиняли розвиток української національної думки і свідомість економічних інтересів народу в Галичині?

Ледве ця можна знайти ті уступки, що їх робив польський уряд в Галичині з власної волі і охоти, а як і обрено, то дуже не значні.

Добродій Estw. (так підписався кореспондент) обічає в другому листі написати про способи боротьби за виборче право і дати «безсторонній» ділукт українських партій в Галичині. Отже перший лист вже ясно доказує, який то «безсторонній» чоловік ця пан кореспондент першої польської газети на нашій українській землі. Ми чули, що «*Dziennik Kijowskiego*» буде безпартійним часописом, але ледве це так, бо його галицький кореспондент сильно пахне «вшехпольським» націоналізмом.

Б. Я.

3 газет та журналів.

** „Наша Жизнь“ зупиняється над питанням, які причини примусили уряд поспішатись скликати думи, відстутивши навіть від закону, од того, щоб скрізь вибори відбулися в один день; од того, щоб скрізь були вибори за конвенцією. „Русське Государство“ підлічує, що до 27 квітня вибрано буде певно більше 350 членів, а всього поверх 300. Переважено то будуть представники корінної Россії, окрім же не буде.

„Тільки країни потреба примусила наш уряд призначити день зборів думи,—навіть не одна потреба, а кілька.

Перше, потреба піти назустріч земельним розумахам, які чим більше дієві, тим висуваються ясніше і грайші. Позаяк дуже певзично подавалих іх просто симпатію, та їх діяльність відповідало б, то урядові не минувши нічого іншого, як скликати думу. Це зібрання повинно заворожити бурю, бо в очах народу думає з чарівним засобом, що вирвате його душу з підліткової склонності—зламниці, підліткової багатої та заможні; таке забезпечення має силу у держав маліх, слабих, відкритих для військових рецесій з боку тих держав, яких підданці позиції грошей. А в Росії дуже тяжко буде б добитися повернення мозиків, або скористувати до одновідповідності винуватих в цому гідному ділі і віддати їх під суд, коли в Росії ще державні ділової власності—зламниці, підліткової багатої та заможні; таке забезпечення має силу у держав маліх, слабих, відкритих для військових рецесій з боку тих держав, яких підданці позиції грошей. А в Росії дуже тяжко буде б добитися повернення мозиків, або скористувати до одновідповідності винуватих в цьому гідному ділі і віддати їх під суд, коли в Росії ще державні ділової власності—зламниці, підліткової багатої та заможні; таке забезпечення має силу у держав маліх, слабих, відкритих для військових рецесій з боку тих держав, яких підданці позиції грошей. А в Росії дуже тяжко буде б добитися повернення мозиків, або скористувати до одновідповідності винуватих в цьому гідному ділі і віддати їх під суд, коли в Росії ще державні ділової власності—зламниці, підліткової багатої та заможні; таке забезпечення має силу у держав маліх, слабих, відкритих для військових рецесій з боку тих держав, яких підданці позиції грошей. А в Росії дуже тяжко буде б добитися повернення мозиків, або скористувати до одновідповідності винуватих в цьому гідному ділі і віддати їх під суд, коли в Росії ще державні ділової власності—зламниці, підліткової багатої та заможні; таке забезпечення має силу у держав маліх, слабих, відкритих для військових рецесій з боку тих держав, яких підданці позиції грошей. А в Росії дуже тяжко буде б добитися повернення мозиків, або скористувати до одновідповідності винуватих в цьому гідному ділі і віддати їх під суд, коли в Росії ще державні ділової власності—зламниці, підліткової багатої та заможні; таке забезпечення має силу у держав маліх, слабих, відкритих для військових рецесій з боку тих держав, яких підданці позиції грошей. А в Росії дуже тяжко буде б добитися повернення мозиків, або скористувати до одновідповідності винуватих в цьому гідному ділі і віддати їх під суд, коли в Росії ще державні ділової власності—зламниці, підліткової багатої та заможні; таке забезпечення має силу у держав маліх, слабих, відкритих для військових рецесій з боку тих держав, яких підданці позиції грошей. А в Росії дуже тяжко буде б добитися повернення мозиків, або скористувати до одновідповідності винуватих в цьому гідному ділі і віддати їх під суд, коли в Росії ще державні ділової власності—зламниці, підліткової багатої та заможні; таке забезпечення має силу у держав маліх, слабих, відкритих для військових рецесій з боку тих держав, яких підданці позиції грошей. А в Росії дуже тяжко буде б добитися повернення мозиків, або скористувати до одновідповідності винуватих в цьому гідному ділі і віддати їх під суд, коли в Росії ще державні ділової власності—зламниці, підліткової багатої та заможні; таке забезпечення має силу у держав маліх, слабих, відкритих для військових рецесій з боку тих держав, яких підданці позиції грошей. А в Росії дуже тяжко буде б добитися повернення мозиків, або скористувати до одновідповідності винуватих в цьому гідному ділі і віддати їх під суд, коли в Росії ще державні ділової власності—зламниці, підліткової багатої та заможні; таке забезпечення має силу у держав маліх, слабих, відкритих для військових рецесій з боку тих держав, яких підданці позиції грошей. А в Росії дуже тяжко буде б добитися повернення мозиків, або скористувати до одновідповідності винуватих в цьому гідному ділі і віддати їх під суд, коли в Росії ще державні ділової власності—зламниці, підліткової багатої та заможні; таке забезпечення має силу у держав маліх, слабих, відкритих для військових рецесій з боку тих держав, яких підданці позиції грошей. А в Росії дуже тяжко буде б добитися повернення мозиків, або скористувати до одновідповідності винуватих в цьому гідному ділі і віддати їх під суд, коли в Росії ще державні ділової власності—зламниці, підліткової багатої та заможні; таке забезпечення має силу у держав маліх, слабих, відкритих для військових рецесій з боку тих держав, яких підданці позиції грошей. А в Росії дуже тяжко буде б добитися повернення мозиків, або скористувати до одновідповідності винуватих в цьому гідному ділі і віддати їх під суд, коли в Росії ще державні ділової власності—зламниці, підліткової багатої та заможні; таке забезпечення має силу у держав маліх, слабих, відкритих для військових рецесій з боку тих держав, яких підданці позиції грошей. А в Росії дуже тяжко буде б добитися повернення мозиків, або скористувати до одновідповідності винуватих в цьому гідному ділі і віддати їх під суд, коли в Росії ще державні ділової власності—зламниці, підліткової багатої та заможні; таке забезпечення має силу у держав маліх, слабих, відкритих для військових рецесій з боку тих держав, яких підданці позиції грошей. А в Росії дуже тяжко буде б добитися повернення мозиків, або скористувати до одновідповідності винуватих в цьому гідному ділі і віддати їх під суд, коли в Росії ще державні ділової власності—зламниці, підліткової багатої та заможні; таке забезпечення має силу у держав маліх, слабих, відкритих для військових рецесій з боку тих держав, яких підданці позиції грошей. А в Росії дуже тяжко буде б добитися повернення мозиків, або скористувати до одновідповідності винуватих в цьому гідному ділі і віддати їх під суд, коли в Росії ще державні ділової власності—зламниці, підліткової багатої та заможні; таке забезпечення має силу у держав маліх, слабих, відкритих для військових рецесій з боку тих держав, яких підданці позиції грошей. А в Росії дуже тяжко буде б добитися повернення мозиків, або скористувати до одновідповідності винуватих в цьому гідному ділі і віддати їх під суд, коли в Росії ще державні ділової власності—зламниці, підліткової багатої та заможні; таке забезпечення має силу у держав маліх, слабих, відкритих для військових рецесій з боку тих держав, яких підданці позиції грошей. А в Росії дуже тяжко буде б добитися повернення мозиків, або скористувати до одновідповідності винуватих в цьому гідному ділі і віддати їх під суд, коли в Росії ще державні ділової власності—зламниці, підліткової багатої та заможні; таке забезпечення має силу у держав маліх, слабих, відкритих для військових рецесій з боку тих держав, яких підданці позиції грошей. А в Росії дуже тяжко буде б добитися повернення мозиків, або скористувати до одновідповідності винуватих в цьому гідному ділі і віддати їх під суд, коли в Росії ще державні ділової власності—зл

— Голоднече в Забайкаллі. В Забайкаллі почувається страшний брак хлібу; починається справжній голод. (К. Ж.)

— Відгуки московських подій. Жінки розстріляні під Москвою службами залізниці удалися до страхових товариств, вимагаючи од них більше 60000 карб. (П. Ж.)

— Незвичайний факт. 13 февраля в головному воєнному суді розбиралося діло про розрухи, що зчинилися серед салдатів в гор. Гродні 4 та 5 листопада минулого року. Засідання відзначилося ще незнанім в історії судів фактом: одного з підсудних, каноніра Цвіткова, якого віленський воєнно окружний суд засудив до каторги, головний воєнний суд присудив до кари на смерть, засновуючи свій вирок на статті 1041 воєн.-суд. уставу.

— Суд і кари. В вільненській судовій палаті розбіратимуть діла про замахи на губернатора Курлова та по-ліцемейстера Норова. (К. Ж.)

Петербургська судова палата засудила на один рік до фортеці (кріпості) редактора «Бурев'єстника». Газету закрито назавжди. (К. Ж.)

30 листопада в Уфі воєнний суд розбірав діло вятського крестьянина Бушуєва, що стрілив і ранив уфімського віце-губернатора Келеповського. Засідання йшло не більше однієї години. Бушуєва засудили до кари на смерть. Вислухавши вирок суду, обвинувачений подякував, сказавши: «семнадцять листопада—І. Труша. Видавчина діяльність українців р. 1903—1905—І. Кривецького. Гусатник—опов. Б. Лепкого. Хроніка.

— У Чернігівщині вже скасовано стан надзвичайної охорони і замість його заведено з 14 лютого побільшенню охорону. Станція Конотоп зосталась і на дали під військовим ладом. (Черніг. Г. Вѣд.).

— Цензура в Полтаві. В «Полтавиці» та в «Полтавському Дѣлі» були дописи, в яких критиковано те, що робили козаки. За всі ці дописи редактора цих газет отдають під суд. (Полт. Дѣло).

— Політичні злочинці. З Ровно в Луцьк перевезено двоє великих політичних злочинців: гімназистка 6-го класу Багінська і реаліст 5-го класу Д. Крохмальник. Дітей цих (15-ти і 16-ти років) обвинюючуть перше: у тому, що порядкували комісією, яка постановила вимагати установчої ради, зібраючи на основі вселенного, безпосереднього, рівного і таємного голодування; друге: що належали до бобової організації ровенського гуртка соціаліст-революціонерів. Арештованим сказано, що цими діями їх вишлють у Сибір, хоч ніяких доказів проти їх немає. (Св. і Пр.).

— Шо думають селяни. Люди, що живуть по селах у Полтавщині, роскажуть, що ніби то нема чого сподіватися на весну селянських розрухів. Селяни не покинули думки про те, що збудуть землю, але думають, що не гаразд починати щось по весні і треба ждати нового врожаю. Обачних селян, що не радять силою захоплювати панські добра, слухають дуже уважно, але їх надіям, що все з земельною справою минеться законним робом, не дуже вірють. Землі купувати селяні здебільшого раз не хочує, бо думають, що чи так, чи сяк, але земля прийдеся їм за дешевшу ціну, ніж треба заплатити за неї тепер. (Полт. Дѣло).

— Поменшена плата. Мало не по всій Полтавщині останніми часами сільській волосні громади зменшують плату своїм урядовим людям—старшинам, старостам, писарям та іншим. В таких місцях, де люди не люблять свою виборного начальства, вони зменшують їм плату на зовсім мизерну. (Полт. Дѣло).

— Випущено з арешту в Полтаві на віло 15 лютого (февраля) 28 залізничників,—декяк з їх сиділи вже більш як по два місяці. (Полт. Дѣло).

— В Одесі городська дума прохала, що скасовано там військовий стан (воєнне положення). Тепер міністер внутр. справ повідомив одеського генерал-губернатора, що він не призовляє на це. (Одесск. Нов.).

— Віддано під суд мало не 30 початково-телеграфних урядовців одеської округи за те, що вони пристали до минулого початково-телеграфного страйку. Обвинюючуть їх по артикулу 125-му нового карного статуту, а декякі ще й по 344, 384, 1163 та 1143 артикулах. (Одесск. Нов.).

— Жіноче віче у Львові. 12 лютого у Львові відбулося жіноче віче, що обмірковувало справу виборчих законів. Промовляли: відома писменниця Наталя Кобринська, пані Малицька та д. Микола Ганкевич. Віче постановило: 1) Прилучаємо вповні до всенародного бажання, щоб до всіх зако-

нодатних інституцій вибрано на підставі вселенного, рідного, безпосереднього і таємного виборчого права. 2) Бажаємо, щоб право се мали й жінки нарівні з мужчинами. (Діло).

— Українські кафедри в університеті. Гурток постівців написав до Харківського університета прохання, щоб залишило там кафедри: історії України, історії української літератури, української етнографії та ін. (Южн. Кр.).

— «Український Огляд”—«Ukrainische Rundschau”—щомісячний журнал під місцевою мовою почав уже виходити у Відні замість «Ruthenische Revue». Видавець посол до австрійського парламенту д. В. Яворський, редактор д. В. Кушнір. Журнал видається на те, щоб європейським читачам подавати звістки про життя українського народу в Росії та в Австро-Угорії. В першому номері надруковано: Від редакції. Українська селянська спілка—Д. Дорошенка. Виборча реформа в Галичині—В. Яворського. Становище польських та московських р. партій до українського питання—М. Лозинського. З української уміlosti—I. Труша. Видавчина діяльність українців р. 1903—1905—І. Кривецького. Гусатник—опов. Б. Лепкого. Хроніка.

— «Руська Хата». З нового журналу «Світ» довідуємося, що ілюстрований журнал «Руська Хата», який уже рік видавався у Львові, цього року випустив тільки один номер, а після того припинився і невідомо чи й буде видаватися.

— «Полтавська Думка». Під таким заголовком має виходити в Полтаві двічі на тиждень газета під редакцією Е. Гульевича, ціна на рік—карбованець. В заголовку видно якусь мішанину мов московської та української. Більших звісток про програму й на-правилі газети не можна добути з короткої описівки. (Полтав. Дѣло).

У Київі.

— Февральська сесія земського комітету. 16 лютого в 11/2 годині дня в помешканні кіївського губернського дворянського дома одкрився засідання февральської сесії кіївського губернського комітета по ділам земського хазяйства. Председатель був п. Кіївський губернатор П. С. Саввич. На засідання комітету зібралось 73 чоловіка (із 113), в тому числі було 36 гласників (із 60). Між іншими був запрошений і професор Д. І. Шіхно, але його на зібранні не було.

Голова кіївської губернської земської управи граф П. Н. Ігнатьев. сповістив, що комітет мав розглянути 14 докладів, але треба зауважити, що до 50 докладів, найбільше важливих вже розглянуті ревізійного комітета, а решта докладів заберуть не багатько часу.

Гласний черкаського повіту В. Н. Сахновський звертає увагу на помилки в промовах ораторів, які неправильно записані в журналах засідань минуліх сесій.

Щоб надалі запобігти съому, він пропонує запросити на засідання стено-графа і вибрати комісію для редактування справоздань. Пропозиція д. Сахновського про стено-графа не була прийнята, а протоколи засідань і надалі будуть писатися секретарями управи. До редакційної комісії вибрано йще 1 чоловіка д. П. М. Реву. Після цього В. Н. Сахновський, як голова ревізійної комісії прочитав справоздання про роботу комісії і пропонував зібранню прийняти проект інструкції ревізійної комісії.

Ухвалено таку інструкцію: 1) Ревізійна комісія має роздивлятися справоздання за минулій рік і всі справи губернського земства, які комісія найде потрібним розвідитися. 2) Ревізійна комісія пильнує діяльність губернської управи не тільки що до законності, але й чи добре управа робить діло. 3) Губернська управа дас ревізійній комісії всі діла і справки, які їй потрібні. 4) Ревізійна комісія обирається головою губернського земства не менше одного разу на рік і не пізніше, як за дві неділі до зібрання земського комітету, а в надзвичайних випадках комісія зібирається коли того заходе половина її членів. Губернська управа повинна доставити комісії справоздання про те, як вона виконала роспис. 5) Ревізійна комісія складається із 12 членів, голови і його заступника. 6) Комісія складається з земських гласників, але вони мають право тільки радити. 7) Коли потрібно, то комісія запрошують тих «свідчущих» служащих земства, що можуть пояснити що-небудь в справах. 8) Ревізійна комісія має право звертатися для розгляду губернським комітетом принципальних питань, які виникнуть, обговорюючи справи передані комітетом.

Балотівкою вибрано сім нових членів ревізійної комісії: д. д. Хижинська, Богданова, Прасенчуна, Случинського, Гвоздика, Таранова і Білін.

Після цього говорив А. Н. Неверов, він вважає за потрібне передати комісії право постійного догляду за діяльністю земства, бо «інструкція» говорить не про такий догляд, а тільки про ревізію „дѣль“ земства, а дотого за такий короткий час як дві неділі не можна зробити ніякої ревізії.

В. Н. Сахновський пояснює, що 2-й п. «інструкції» говорить про такий догляд ревізійної комісії.

— Число виборців кіївського повіту. Кіївська повітова земська управа зложила списки власників землі в кіївському повіті, які по закону 11 грудня мають право на участь в виборах до державної думи. Всього записано в списки 4477 селян, в тому числі і власники землі на товарищеских умовах.

— Стражницька зброя. Завідуючий кіївською поліцією кіївською стражною получив для роздачі сільським стражникам кіївського повіту 250 рушниць (бердачок).

— Збори сільською хазяйського товариства. 15 лютого в помешканні кіївського губернського предводителя двічі на тиждень газета під редакцією Е. Готкевича: Слово С. Е. П. Г.: На біжучі теми. Переклади з Аміціса Й. Метерлінка, рецензії. Все маленькі статтіки, бо ввесь випуск журналу має тільки 16 боків маленької чверткти.

— «Полтавська Думка». Під таким заголовком має виходити в Полтаві двічі на тиждень газета під редакцією Е. Готкевича, ціна на рік—карбованець. В заголовку видно якусь мішанину мов московської та української. Більших звісток про програму й на-правилі газети не можна добути з короткої описівки. (Полтав. Дѣло).

— Консультаційне бюро при народному домі на Троїцькій площі щодня з 7—9 год. вечора буде давати ради в справі виборів до державної думи.

— Телеграми. С. П. Т. А. 17 лютого. ПЕТЕРБУРГ, 16 лютого. Царь затвердив проект державної ради про закликання війська для помочі громадському начальству. Державна рада каже, що громадські власні попробувати в останнє умовити товбу і тільки тоді передати владу військові. Коли начальник війська призначав потрібним узяти зброя, він повинен тричі перестерегти про се людей, а тоді, коли буте не стихає, уживати зброя, але не для того тільки, щоб налякати людей. Державна рада признала, що треба заборонити стріляти вогнем, але ж вкуні з поліцією повинні дивитись, щоб згідно з статтями 25 і 27 правил 18 січня 1905 року про скликання державної ради, на сіх сходах не було сторонніх людей, а тільки ті, що належать до сходів. Прошу, не гаючись дати відповіді прикази селянському начальству і поліції.

САРАТОВ, 16 лютого. З'їзд помічників висловив, що треба неодмінно обмежити комісіонну діяльність крестьянського банку так, щоб банк обов'язково завів запасні земельні фонди і продавав землю переважно окремим селянам, а не громадам, щоб утворити стан селян-власників.

БАТУМ, 16 лютого. На пошту нашли 10 узброєних розбійників. Вкрали гроші і бумаги на 7,232 карбованці. Торбину з грошейами листами розбійники, не знаючи, що то таке, покинули; городового, що проводив пошту, ранено.

УФА, 16 лютого. Губернатор прохав, щоб скасовано в губернії надзвичайну охорону.

ПЕТЕРБУРГ, 16 лютого. Московського почт-директора, тайного советника Радченка і петербурзького дійсного тайного советника Глаголева по проханню Іхньому увілено з служби. Московським почт-директором назначено Похвиснева.

Гласні петербурзької городської думи зираються відсвяткувати 27 лютого урочистим шануванням народних представників. Мабуть город зробить на честь їх бенкет і піднесе їм артистично виконану привітну адресу.

В «особому присутстві» судової палати з основними представниками при відчиненіх дверях, розбіралось діло редактора-видавця газети «Бурев'єстник», Барона, якого обвинювали по поширені під піктограмами та фабрикантів, щоб обговорити проект міністерства фінансів.

Проект заведення акцизу на папір, що розробив міністерство фінансів, незабаром обговорюватимуть на з'їзді люде, котріх ся справа торкається.

РИВНІСЬК, 16 лютого. Волосні сходи для виборів виборчих назначено на 26 лютого. Передвиборний з'їзд помічників—на 27 лютого.

ЧИТА, 16 лютого. Пройхав генерал Куропаткин.

Знову по

ПЕТЕРБУРГ, 16 февраля. Директора первого департамента министерства справедливости Щегловитова, назначающейся в товариши министра справедливости.

БІЛОСТОК, 16 февраля. З тюрми втекли 2 політичні арештанті. Одні з них був під слідством по ділу тайної друкарні і майстерні, в якій роблено бомби, що була в його квартирі. Втекли вони по мотузяній драбині, пerekиній з сусіднього двору.

ШІЯТИГОРСЬК, 16 февраля. Генерал-губернатор телеграмою приказав випустити з під арешту трьох старших чиновників тутешньої поштово-телеграфної контори.

КОСТРОМА, 16 февраля. Вчора вночі в губернську земську больницю прийшли шестеро узброєних людей і вивозили політичного Вульса. Городового, що хотів був перешкодити їм, вони ранili, а сами втекли.

СЕВАСТОПОЛЬ, 16 февраля. Вчора вночі в губернську земську больницю прийшли шестеро узброєних людей і вивозили політичного Вульса. Городового, що хотів був перешкодити їм, вони ранili, а сами втекли.

Заграницні телеграми.

БУДАПЕШІТ, 15 февраля. В урядовому повідомленні говориться, що заява коаліції і Андраши се тільки нова спроба одурити угорську націю і загарбнити Градомістру. Андраши сам казав раніше, що право завести у військові угорську мову належить монархові, а не парламентові. Треба заважити, що половина рекрутів в Угорщині не говорить по угорськи. Домагання таможенної самостійності Угорщини—тільки спосіб підбурювання народу. Для коаліції можна було б виконати домагання, коли б коаліція дісне того бажала, на умовах, які рява Рейтерварі. Уряд заявляє, що не можна буде робити виборів, коли муніципальні чини, від яких залежать вибори, противітимуться тому. Винна в сьому буде тільки коаліція.

ЛОНДОН, 15 февр. Оголошено обрахунок морського міністерства. В сьому році мають видати 31,869,500 фунтів стерлінгів (коло 288 мільйонів карбованців). Се буде на 1,520,000 фунтів стерлінгів менше ніж за минулій рік. На будований кораблів призначено 9,671,760 ф. ст. Се на 256,404 ф. ст. менше ніж за минулій рік. За сей рік мають збудувати 4 броненосці, 12 підводних лодок, 5 океанських контро-міноносців і 12 броненосців побережньої оборони.

В об'яснювальній записці говориться, що з априля 1905 року до 31 марта 1906 року мають збудувати три броненосці, 8 панцирних крейсерів, з них один другого рангу; 8 розвідних судів, 16 контро-міноносців, 13 підводних лодок і один пловучий вугільний скла. До априля місяця 1906 року не будуть ще готові 6 броненосців, 10 панцирних крейсерів, 12 контро-міноносців побережньої оборони і 5 океанських, з них один пловучий океанський і одна королевська яхта, 15 підводних лодок і один пароход-майстерня. До сих судів треба додати ще інші, про які згадано в обрахункові. На всіх судах (кораблях), що будуватимуться сього року, мають поставити турбінні машини.

КОДОМБО, 16 февраля Крейсерові „Хог“, що прийшов з Сингапуром, звілено іти в Персидську затоку, де чекають розріхів.

ШАНХАЙ, 16 февраля. Багато городян Нанчангу, боячись приходу кінної, тікає. Багатьох арештовано.

ЛОНДОН, 15 февраля. Міністр торговлі в палаті народних послів, відповідаючи про підвищення мита на ліки з 24 до 40 карб. з пуда по новому російському тарифу, завважив, що, коли для ліків, які привозять з Франції по новій французько-російській умові, зоставлено таке саме мито, як було раніше, то із англійськими ліками не будуть брати побільшого мита, дякуючи тому, що Англія по англійсько-російському трактату належить право держави, якій дається найбільше всіх торгових привілей.

Вибрали комісію, яка має розглянути проект про внутрішній лад парламенту.

АЛЖЕСІРАС, 17 февраля. Редакційний комітет обговорював 16 февраля проект банку в Мароко. Розглядали сприйняття, в яких лехко дійти до згоди. Обговорення 6 пунктів відложено на ділі.

Дописи.

С. Колодисте, (звенигородського по-віту). Що-день, що другий—життя селянське не стає й трошки кращим, а що дали, то все тяжким. Дихати стає важко.. не знаєш, на яку й ступити, не знаєш, де кінчачеться право і де починається безправність.. 13 це февраля наїхала в село наше поліція і почала трусили селян: забирали, яка була в кого „пукалка“, за-

брала газети, книжки,—не які-небудь, борони Боже, „нелегальні“, а такі як Шевченкова „Катерина“, „Тополя“, іслякі видання звенигородського благо-дійного Товариства... Отож нашим людям тепер чудно і моторно стає: а може й справді воно єсть такий закон, що неможна книжки в себе мати, та ще й української, яка—всім звісно—наймиліша цензуру буває, і цензура її страшно уважно читає.. Допитувалася ще поліція, який був на селі сход та який приговор на ньому написано. Це річ про ті ходи, які по постанові звенигородського з'їзду повноважних на Різдвяних святках мали відбутися і відбувалися по усіх селах у звенигородщині для того, щоб обмірювати свої селянські нужди, списавши їх в приговорі, доручити своєму повноважному, а вже згодом передали б іх послові в думу, який пойде туди од звенигородського повіту. Та хоча ці приговори та вибори повноважних роблено за згодою предводителя дворянства, який розсилав кожен раз повістки сільським старостам, певно маючи на увазі, так само як і селянє, маніфест з 17 октября, а проте тепер, я бачимо, на щось не добре забігається: шукають винних, та в чому? В тому хіба, що люді в приговорах постановляли не грабувати чужого добра, не робити розріхів, та спокійно дожидати, поки державна дума видасть потрібні закони! І от тепер за цю тяжку провину чіпляються до людей, та ще не знати чи й край буде на съому... Отаке наше селянське життя беззаталанне: роби добре—буде зло, а робити зло—ми й самі не хочемо... Що ж нам робити, як нам повернутися. Нехай мудрій Саломон що загадку розгада!

Волчанський повіт. 30 декабря 1905 року з наказу председателя повітової управи В. Колокольцева увілено з служби земського ветеринарного лікаря Маленянського та завідувального оциночним відділом д. Яворського. В телеграмі председателя управи якою він сповістив про увільнення. Маленянського та Яворського, причини не пояснюються прямо і складно. Сказано лише, що „становисько, яке настало після подій останнього часу, загрожує—але чим власне загрозу і кому, про те а ні слова. Не згадано ні одним словом і про те, що зробили увільнені при подіях останнього часу такого, щоб накликало на них кару.

Такий вчинок д. Колокольцева, що не мав якихсь справедливих причин, обурив весь „третій елемент“ волчанського земства і викликав протест.

На ім'ї управи була подана заява гурта служащих колишніх і теперішніх. Цю заяву підписали: агроном д. Рапп, його помішн. д. Костецький, інженер Радії, лікарі Гіліус та Петрова, завідувавши відділом школ д. Тутишин та д. Яворський.

В своїй заяві служащи жалуються на те, що з того часу, як д. Колокольцев став председателем управи, земська робота звелася на то, що управа дає служащим накази, а служащи мусить ті накази виконувати без всякої суперечки. Служащи одібрано способи, чого не було раніше, прикладати до роботи і свій хист, давати поради, які до того, як настав Колокольцев, вислухувались, обмірковувались і приймались на радах служащих і управи. Щоб одченитись од таких служащих, які були незсручні для управи, бо вони не могли бути німіми виконавцями чужих наказів, а хотіли прикладати до діла життя думку, управа кинулась до „політики“, і вишукувала за тим, кого їй треба було увільнити, якусь неблагонадежність. Що до незнанних служащих, які от учителі, то з ними вже зовсім не церемонились.

Таким робом управа порозгонила мало не всіх старих служащих, що були вже досвідчені кожний в своїй ділі, а натомісъ настановила нових. Приймаючи тих людей, управа найбільше вважала, що вони були покірні, а роботи—то Бог дасть.

Земські робітники волчанського повіту думають, що земська робота може стати користю тільки тоді, коли зміниться такі, заведені д. Колокольцевим, порядки, і коли буде певність, що вони не вернуться знов.

Служащи вважають, що треба скасувати всі розпорядження д. Колокольцева, які він поробив сам, зламавши права управи, або хоч і з управою, але так, що на управу напосідали зробити якусь постанову. Це значить, що всіх служащих, яких увілено за останній час за політичні переконання і неслухняність, треба вернути.

Все, що йде до земського хазяйства, повинно обмірковуватися в засіданнях, радах чи комісіях в завідувальному ділі, до якого належить справа. Завідувавши не рішає справи, а тільки радити. Служащи можна приймати тільки за згодою завідувальних оділами.

Через те, що окремі частини земського хазяйства тісно сполучені одна з одною, і добра, або погана справа в однім оділі одбивається на інших, тоді для того, щоб робота всіх служащих була користна, доконче треба ставити на завідувальних знаючих, досвідчених і трудящих людях.

Про вільні посади завідувальних треба оповіщати по газетах, а потому роботи конкурсу, щоб прийтіти на службу найкращих людей з тих, що просяться на посаду.

Служащи думають, що то, чого вони вимагають, управа може зробити, бо такі порядки заведено уже по багатьох земствах і позаяк вони вважають, що тільки ці порядки дадуть їм спромогу працювати вільно і приносити користь своєю роботою, то просять увільнити їх од служби з 31 січня, коли управа не вважить на цю заяву.

Якщо управа одмовить вволити прохання служащих, то вони зроблять всю справу гласно через газети.

Про свою згоду з тим, що заявили служащи, посвідчили також члени управи П. П. Лонгінов та К. З. Бекарюков.

Всі служащи мусили таки покинути службу, вийшли і члени управи, застивши тільки гласними.

Тепер в управі розпорядиться сам д. Колокольцев з членом управи Бекарюковим, своїм ставленником.

Залізничні Поїзди.

Південно-Західна (Юго-Західна) до- рога.	Північ- з Києва	Оходить з Києва	Півдів- з Києва	Прибуває до Києва
Кур'єр I, II, III Одеса, Варшава.	1 9 г. 00 в.	2 9. 45х. р.		
Кур'єр I, II, III Брест, Варшава.	9 6. 55 х. в.	10 1 г. ран.		
Поштов. I, II, III клас. Одеса, Брест, Вілосток, Граєво.	3 9. 15х. р.	4 9. г. веч		
Поштов. I, II, III Сарни, Ковель, Вар- шава.	3 11. 25х. р.	4 8. 25х. в.		
Пасаж. I, II, III Брест, Вілосток,	13 12. 05х. в.	14 6. 56х. р.		
Пасаж. I, II, III Одеса, Волочиське	5 12. 30х. в.	6 6. 15х. р.		
Пасаж. I, II, III Бердичів, Радзівіллів	11 8. 25х. в.	12 10. 26х. р.		
Пасаж. I, II, III Одеса, Волочиське	7 9. 35 х. в.	8 8. 15х. р.		
Мішан. I, II, III Брест, Сарни, Вільно.	15 8 г. ран.	16 7 г. 35х. в.		
Пасаж. I, II, III Фастів, Знаменка, Миколаїв, Катерино- поліс.	19 10. 50х. р.	20 5. 59х. д.		
Поштов. I, II, III Фастів, Знаменка, Миколаїв, Єлизавет- град.	17 11. 20х. в.	18 7. 15х. р.		
Мішан. I, II, III до Білої Церкви	27 4. 35х. д.	28 9. 15х. р.		
Пасаж. I, II, III Кур'єр, Вороніж, Харків, Петербург	5 11. 50х. в.	2 7 г. 35х. р.		
Київо-Полтавська залізна дорога.	31 10. 03х. в.	32 1 г. 10х. д.		
Пашд. I, II, III Москва	2 11. 40х. р.	1 6. 00х. в.		
Поштов. I, II, III Москва, Курськ	4 11 г. веч.	3 7 г. 30х. р.		
Пасаж. I, II, III Курськ, Москва, Вороніж.	6 12. 50х. д.	5 4 год. дня		
Пасаж. I, II, III Кур'єр, Вороніж, Харків, Петербург	8 8. 05 х. в.	7 10г. 35х. р.		
Київо-Полтавська залізна дорога.				
Поштов. I, II, III Кременчук, Полта- ва, Харків.	4 12. 15х. в.	3 7 г. 10х. р.		
Швид. I, II, III Полтава, Харків, Лозова, Ростов, Се- вастополь.	2 6г. 17 х. в.	1 8г. 47х. р.		
Тов.-пасажир. II, III кл. Пол				